

SEMĂNĂTORUL

ORGAN AL ASOCIAȚIEI ÎNVAȚĂTORILOR DIN CALIACRA

Director: I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și Administrația
Școala primară No. 3 Bazargic

ABONAMENTUL
80 lei anual

Mentalitate greșită și primejdioasă

(CURENTUL)

Un domn inginer și deputat, Nicolae Mares, din gruparea „Vlad Tepeș”, a publicat în „Epoca” de la 5 Ianuarie un articol sub titlul „Funcționarismul, pericol național”, în care caută a dovedi că țara noastră are un număr mare de funcționari și că spre a pune capăt acestui rău nu există—după d-sa—decât o singură soluție: punerea în disponibilitate a tuturor funcționarilor parazitari și incapabili.

De acord cu d. N. Mares, socot și eu inutili mulți funcționari, cu cari—pentru—și plasa clientela parazitara—partidele politice au imbrănat în timpul guvernării diferite servicii ale Statului.

Sunt, desigur, în atâtea locuri, elemente fără pregătire și fără conștiința cerută pentru îndeplinirea unui rol—adeseori însemnat—in mecanismul nostru de Stat, sunt mulți—poate ca nicăieri—si- necuriștii.

Din cauza acestora se re- simte activitatea de gospo- dărire a treburilor țării, iar bugetul trebuie să suporte o grea povară.

Este foarte adevărat.

Autorul articolului din „Epoca”, membru al parlamen- tului, pune însă alături cu clientela partidelor politice, plasată în servicii publice, constituind o povară de ne- suportat pentru Stat, pe ci- ne credeți? Pe învățători.

„Sunt comune cari au că- te 8—10 învățători, când nevoe nu este de cât mai puțin de jumătate...”

„Este în deobște cunoscut că 90 la sută din învățători sunt mai mult agenți electo- rali decât învățători...”

„În Cameră s'a propus de guvern ca jumătate din le- furile învățătorilor să fie su- portare de comune. Lucrul era foarte posibil: cine nu știe că bugetele tuturor co- munităților sunt administrate la fel cu ale Statului: că toate veniturile comunale se iro- sesc în mâinile primarilor, notarilor, perceptorilor, pre- oților, învățătorilor etc. În fa- ța atitudinii partidelor politi- ce guvernul însă a cedat pentru a se satisface agenții electorali ai politicianilor...”

lata, reproduc textul, că- teva din păreriile d-lui ingi- ner și deputat, N. Mares de- spre învățătorii țării.

Ele arată că și acest do- mn „reprezentant al națiunii” nu cunoaște realitățile din țară, nu-și dă seama de ro- stul școlii populare și este dintre aceia cari cu ușurință, fără nici un discernământ, ce fac ecoul tuturor calo- mniilor împotriva unora din cei mai buni, din cei mai nedreptățiți slujitori ai Statu- lui.

Eri acuzațiile aduse învâ- țătorimii prin chiar foaia o- ficioasă a d-lui ministru al instrucției și furibundul atac din Cameră al d-lui deputat Stănoiu, astăzi afirmațiile

d-lui deputat Mares, atât de lipsite de veritate și atât de insultătoare pentru învățători, dovedesc ce mentalitate pri- mejdioasă încearcă să-și fa- că tot mai mult loc în so- cietatea românească.

Nu putem rămâne nepă- sători în fața perspective- lor cari se pot întrezări fu- neste pentru școala poporu- lui, dacă o astfel de menta- litate ar stăpâni mâne o parte mai însemnată din lu- mea conducătoare.

Nu putem răspunde cu o ridicare din umeri, cu un zâmbet de compătimire ori de dispreț, cu câteva trecă- toare accente de revoltă la inconștiența unora, la rău- tatea altora.

Ci o întreagă acțiune tre- buie să desfășurăm cu per- severență, cu tenacitate, cu tot curajul civic pentru a înlătura prejudecățile în pri- vința învățământului datorit de către Stat stratelor adanci ale națiunii, prejudecăți ce se oglindesc din gândirea medievală a unor oameni cu situații de răspundere—din nefericire—in viața țării.

Și o întreagă acțiune pen- tru a crește puterea de în- răurire și de creație a școa- lei în mijlocul unei societăți, căreia i se arată tot mai des dela un timp încoace ca inu- tilă ori deunătoare tocmai instituția prin care se poate preface și înălța.

D.V. Toni

UN APEL

„Semănătorul”, bazat pe adunarea generală învâțăto- rească, a pașit odată cu 1 Septembrie 1930, pe lumina ogorului dascălesc, din acest județ. Un ziar al nostru era de neapărata nevoe, căci prin el trebuie să facem să ne cu- noaștem și să strângem rân- durile cât mai bine.

Orice ziar românesc, apă- rut pe aceste meleaguri, a fost primit cu bucurie de masa dascălescă, gândindu- se că e un sprijin în propa- ganda culturală din acest ju- deț. Dar ce deziluzie când vedem noroiul ce-și aruncă un u l într'altul, stăpân- iți fiind de patima politică, și cea personală în unele.

Ziarul nostru e pur profes- sional și de luptă pentru corp și de aceia fac apel la elementele de valoare a cor- pului învățătoresc din județ: tinerii cu entuziasmul (și cu avântul lor dascălesc și cei cu vechime, fiindcă bătrâni nu prea avem în județ, să pună experiența și vigoarea lor spre folosul general al corpului din care fac parte.

Pe locurile unde pașim noi azi, odată au pașit strămoșii noștri Romani; Geții și Scitii și fiecare colț de sat are câte o piatră sau pietricică, în care dacă am putea citi, am descoperi multe.

Acestea sunt reliefele tre- cutului, cari trebuiesc relevate prezentului.

Din cancelaria fiecărei școli să nu lipsească mono- grafia satului. Conferințele și lecțiile practice făcute și dis- cutate la cercurile culturale și dintre cele mai alese, tre- buiesc trimise „Semănătoru-

lui” spre a se releva munca acelor cari muncesc.

Să nu ne mulțumim nu- mai cu munca dintre cei pa- tru pereți ai clasei: să mer- gem cu munca noastră mai departe, spre a ne face cu- noscuți mai bine opiniei pu- blice, căci sunt dintre cei nechemăși, cărora le-am pus condeiu în mână și azi, ca o recunoștință, zvârl cu no- roi în școală, fiindcă vad, o piedică în ea și în dascăl, pentru că ei se consideră fac- totum politic, ducând de mul- te ori lumea în eroare.

Asta e o dovadă, că tre- buie să ne ocupăm și în școală mai mult de educație, dând elevilor deprinderi bune căci școală secundară și cea universitară se ocupă mai mult cu instrucția.

Am scris în articolul din numărul trecut că, dacă n'a- vem control în județ, avem conștiință, care e mai mare ca orice și trebuie să ne fa- cem datoria, căci așa ne dintează ea.

Știți că, adversarii noștri generalizează imediat câte un simplu caz, că noi nu ne fa- cem datoria.

Locul de aici, în domeniul culturii, e mai spinos și mai înțelenit ca în restul țării.

Pe lângă cultura ce trebuie dată cetățeanului român de origina turcă și bulgară, tre- buie să facem și să lucrăm pentru armonizarea cetățeni- lor de orice origină ar fi spre binele Statului în care se află.

Acei dintre noi, cari nu mun- cesc cu sufletul care ar tre- bui în cercurile noastre mici învățătoresci, să stăruim prin vorbe și sfat să-i aducem pe

Muzeul școlar

de Gh. Brânzan

După cum știut este că nu se poate concepe un învăță- mânt educativ fără o legătura între ideie și realitate, în- tre lecția din carte și natură, între școală și viață, m'am decis să tratez despre unul din factorii principali ce face străns această legătură. Și acest factor principal este muzeul școlar.

Pentru aceasta am împăr-

țit subiectul ce voi trata în 3 părți distinctiv:

a. Ce este muzeul școlar?

b. Cum se poate înjgheba un muzeu școlar?

c. Rolul instructiv și edu- cativ al muzeului școlar.

1.—Intrucât natura însăși este un muzeu *universal*, mu- zeul școlar nu este alt ceva decât colectarea unei părți din natură, într'un spațiu mai

restrâns. Este un fel de co- rabie a lui Tata Noe.

2.—Din observațiile zilnice putem vedea, mai ales în timpul excursiunilor și plim- bărilor, cum omul și în spe- cial copilul adună în drum tot ce-l interesează ca: flori, cuiburi de păsări, diferite pietricele, diferite cioburi de obiecte, cu cari se joacă un timp oarecare și apoi le a- runcă, sau le depozitează cu grije spre a le lua din nou la joacă mai târziu, adunând până atunci altele.

În felul acesta, cu fără prea mare osteneală, se po- ate întocmi și un muzeu șco- lar, în care locul de frunte îl ocupa *Șt.-Naturale*, apoi *Șt.-Fizico-Chimice*, și în urmă de tot diverse.

În ceiace privește *Șt.-Na- turale* se va aduna mai în- tăiu fructe și semințe uscate cari se pot păstra, cum ar fi: sămburi de caise, persice, prune etc. Alune, nuci etc. Tot felul de cereale, ca: po- rumb, grâu, secară, orz, ovăz etc. Tot felul de leguminoase

ca: fasole, mazăre, linte etc.

Diferite plante în diferite epoci ale creșterii lor și în special din familia *grominee- lor*, ca: porumb, grâu, etc.

Diferite părți din plante ca: frunze, spice, tulpini, ră- dăcini, mătasa de porumb, știulete de porumb cu și fără boabe etc.

Diferite părți din plante ce se pot conserva păstrate în erbare ca: frunze și flori.

Acestea toate în ceiace privește ramura *botanică*, dar nici în cea *zoologică* nu ne

Un apel

Continuare din pag. 1-a

făgașul adevărat al misiunii noastre de dascăl, căci pentru a ne respecta alții, trebuie ca noi să ne respectăm.

Noi ca drepturi nu cerem decât, cei mai sus puși să-și facă datoria față de școală, plătind salariul de mizerie al învățătorului la timp, spre a nu fi stingherit în misiunea lui, ca să rămână de batjocură, muritor de foame.

Doamne, ce țări sunt acestea, unde miniștrii nu vor să primească salariile, fiindcă nu le-au primi cei mici—funcționarii de stat.

La noi ce contrast! Unii miniștrii plâng că nu primim salariul însă ei îl încasează la 1-iu ale lunii.

Se plâng învățătorii din alte județe, că n'au primit salariile din luna August, pe când alte categorii de funcționari, au primit până la 1 Ianuarie.

Dece această nedreptate? Dacă e vorba să se facă sacrificii, să se facă de toată lumea!

Dacă țara n'are de unde plăti, trebuie să nu se facă prioritate și favoruri pentru nici o categorie de salariați și toți trebuie să rămână cu câte o lună sau două în urmă cu plata, dela cel mai înalt funcționar al statului, până la cel mai mic.

Așa cere echitatea, așa trebuie să se facă.

I. N

O propunere savantă

Intr'o foaie de publicitate nouă, care apare sub titlul „Cadrilaterul“ un domn V. Burlan, face o propunere savantă:

„Învățătorii, înscriși în partide politice, să fie înlocuiți prin colegii lor, cari ieșiți din școala normală n'au găsit posturi libere, și șomeri“

Bravo Domnule! Ingenioase inovații mai ai! Ia vezi, de caută una, pentru rezolvarea crizei economice mondiale!

Pentru criza învățământului primar îți trăsni propunerea pe care o dăm publicității, ca să te facem cunoscut.

Nu mai că interdicția drepturilor publice a unui corp profesional, cum e corpul învățătoresc, este anticonstituțională.

Să fim mai serioși, ca să nu rătă și alții.

BUNA DISPOZIȚIE în educație

Buna dispoziție este un foarte important factor de succes nu numai în educație, ci și în viața zilnică. Orice om are nevoie de ea, oricine are dreptul la ea. Nu putem trăi fără bună dispoziție; ea este indispensabilă atât pentru sănătatea fizică, cât și pentru sănătatea morală. Goethe a numit-o „mama tuturor virtuților“. Care din noi n'a observat la copii triste efecte ale unui trai fără bună dispoziție și apatia în care îi aruncă absența ei.

Veselia, buna dispoziție trebuie să aibă cel mai însemnat rol în achiziționarea deprinderilor, în străduție, ascultare, ca și în capătarea ade-

văratei libertăți. Buna dispoziție trebuie să fie prezentă în orice împrejurare. Misiunea educatorului este de a îmbiba cu ea atmosfera micuților, de a o vărsa în mare doză în viața familială. Un învățat a spus că ea conservă și hrănește optimismul și prezervă pesimismul.

Părinții trebuie să aibă totdeauna bună dispoziție și să o creeze în orice moment în casa lor, pentru copii, Cum? Fiind veseli, bine dispuși. Este posibil de a arata o bună dispoziție, chiar când inima este necăjită și turburată, căci veselia și buna dispoziție, au precedat suferința în lume.

Ele au fost la originea timpurilor; ele au o durată eternă, câtă vreme suferința va lua sfârșit mai curând sau mai târziu.

Tristețea și plictiseala „aceste două urite ființe“, cum

le-a numit d-na de Sevigne, înghițită și sufocă sufletele, le înfrânge și le îndreaptă spre rele. Adevărata veselie și buna dispoziție deschide inimile, destinde nervii. Ele lucrează asupra fizicului ca și o rază de soare.

Dar pentru învățător ce însemnează a avea o bună dispoziție? Însemnează să intre în clasă și să fie întotdeauna în fața copilului cu zâmbetul pe buze, înfășurând pe tîți cu o caldă și binevoitoare privire, vorbindu-le cu seninătate, plecându-și urechea la toate năzuințele și dorințele lor reduse.

Învățătorul, când își exercitează misiunea de educator, trebuie să uite grijele și necazurile personale, lea care n'a sosit la timp, dificultățile vieții actuale. Ce sunt vinovați copii de starea nenorocită a lucrurilor de azi, de dificultățile existenței actuale? A trece asupra lor o parte

precioarele noastre îngrămădită într'o movilă nu tocmai mică, așteptând a fi aranjată în dulapuri și cutii speciale făcute, etichetându-se și catalogându-se pe categorii.

Toate au mers cum au mers până acum, dar ce facem cu dulapurile și cu cutiile speciale? De unde vom lua bani pentru confecționarea lor?

Aici e totul! Și dulapurile și cutiile le vom confecționa tot cu aceiași osteneală și cu parale foarte puține în atelierele noastre școlare și cu aceiași elevi cu cari am adunat și materialul pentru muzeu.

Pe lângă dulapurile și cutiile necesare muzeului, vom mai confecționa în atelierele școlii și aparatele necesare St-Fizico-Chimice ca pârghie, balanța etc. precum și tot felul de obiecte uzuale din viața casnică, — bine înțeles în miniatură—ca: mese, scaune, furcă de tors, răsboi de țesut, furcă de fân, car, căruța, jug etc.; iar elevii dotați de natură vor putea executa în miniatură diferite mașine.

Și acum după câte am văzut, tot muzeul a fost întocmit numai și numai de elevi sub directă supraveghere a învățătorului, fără prea multă osteneală și nu într'un an, ci în mulți ani dearândul.

3. Găsindu-ne acum în fața unui muzeu înjghebat, să-l vedem care-i este rolul în viața școlii.

a. Colaborarea aceasta între învățător și elevi face învățământul îndoit de atrăgător și foarte folositor pentru viața practică.

b. Copilul cercetând natura vie în plină activitate, capătă impresii, senzații, percepții, reprezentări, noțiuni, judecați; deci își dezvoltă toate funcțiunile intelectuale.

din preocupările sale, înseamnă a-i introduce prea timpuriu în viața matură le stânjeni dezvoltarea firească. Copilul nu trebuie să se de griji și necazuri. El trebuie să crească ca o floare până ajunge la maturitate. Numai astfel vom forma generația de mâine.

Mai ales în școală în această a doua familie, copilul trebuie să fie bine dispus atât pentru ca să uite necazurile ce-i procură desemediul familiar nepregătit și pentru a-și putea concentra mintea în asimilarea cunoștințelor, ce formează programul școlar.

Se poate închipui o acțiune eficace în școală pentru dezvoltarea copilului, a minții a sufletului copilului fără învățătorul să aibă o bună dispoziție?

Școala educatorilor

Il apropiere de realitate, cându-l apt ca atunci când va ajunge mare să poa subjugă natura în folosul vieții. Și apoi cu toții știm că cu cât copilul stă mai des în contact cu obiectul cercetării cu atât i se nasc dorințe și sentimente, dorințe ce se canalizează în spre scopul superior al vieții, de a stăpâni cu judecata toată lumea în cojurătoare.

Pururea copilul va avea intuiție vie în fața sa, că la privirea obiectului din muzeu, toate imaginile, toate decățile, toate acțiunile, copilul le are adunate în lumina conștiinței lui, iar pentru sufletele mai reduse e mijlocul cel mai puternic de reînnoii intuițiile, ajungând în cetel cu încetul la complexa înțelegere a naturii.

Numai cu aceste mijloace și numai în acest scop învățământul devine activ, mai ales aici, mintea lucrează pentru abstract, abstractul se leagă cu concretul de unde a izvorit și încetul cu încetul copilul devine om, în bitade adevăr, dreptate, credință, respect, iubeste natura, o vfolosi și va ști a prețui munca și viața; iar rouă nu nărămâne decât a face uz de muzeul școlar, ca de un prim factor în educația tineretului.

Ministerul Finanțelor ne-a trimis banii necesari salariilor pe Ianuarie c., dar nu s'a trimis până acum instrucțiunile necesare facerii statelor. Din aceste fonduri nu da voie însă să se achite salariile rămase în restanță de anul trecut.

S'a intervenit pentru instrucțiuni telegrafice, încă de acum 15 zile; totuși întârzie

Muzeul școlar

(Urmare din pag. 1-a)

putem lăsa mai pe jos.

Se pot aduna și cu mare ușurință diferite animale și păsări ce se pot păstra unele împăiate, iar altele conservate în spirit.

Animalele cu blană și păsările se păstrează împăiate, lucru de altfel nu tocmai greu și care se poate învăța în 2-3 ședințe (pentru care eu unul stau cu plăcere la dispoziție).

Reptilele ca: șarpele, broasca, salamandra etc. se păstrează în borcane cu spirit bine astupate.

Tot odată se pot capăta tot felul de schelete de animale și păsări. Aceste schelete se obțin printr'o supra fierberă în cazane, a animalelor și a păsărilor, până când carnea se desface ușor de pe oase. După curățirea oaselor de părțile carnoase se înșiră pe sârmă os cu os conform construcției naturale a animalului, așezându-se pe postamente special-făcute.

Se pot aduna tot felul de insecte ca: fluturi, cărăbuși, etc., cari se omoară prin sufocare și apoi se prind cu bolduri pe cartoane așezate în cutii cu capac de sticlă.

Numai atât adunat și ar fi destul material pentru un muzeu-modest, dar numai un pic de bună voință combinată cu puțină pricepere, muzeul s'ar îmbogăți cu colecții de tot felul.

Se pot face colecții de industrializarea borangicului, începând dela vierme-gogoșe-fluture-borangic, etc. Ouăle se păstrează în cutii, sau pe hârtia (pânza) pe cari au fost depuse. Vermele de mătase, în cele 5 vârste ale lui, se păstrează în eprubete cu spirit. Gogoșile se păstrează fie omorându-se pupa în ele cu ajutorul căldurii, fie după ce a eșit fluturele. Fluturele se păstrează ca orice insectă, (golindu-i se pânțele).

Borangicul se păstrează în jurubițe trase cu mâna, sau cu mașina. El se prefăce în mătasa și apoi în țesături de diferite calități și culori.

Se pot face colecții de industrializarea plantelor textile cum ar fi inul și cânepa începând dela semința și ulei, până la transformarea firului în diferite țesături și împletituri.

Se pot face colecțiuni de

industrializarea lănei și a părului animalelor.

Se pot face colecțiuni de tot felul de țesături și cusături.

Tot asemenea se pot face colecțiuni de industrializarea grâului, sfeclei de zahăr, petrolului etc.

Dacă în ramura zoologiei și botanicei am progresat atât, nici în ramura geologiei nu putem rămâne mai pe jos.

În această ramură putem aduna tot felul de minerale ca: sare, piatră acra, calaican, diferite pietre, fier, cărbuni, etc.

Pelângă toate acestea și spre complectarea muzeului se mai pot aduna tot felul de obiecte, cu sau fără prea mare importanță, dela ac până la cele mai însemnate obiecte, căci ori cât de neînsemnate ar părea ele, în viața școlii noastre și mai ales aici în mijlocul populației eterogloate, aceste obiecte au o însemnătate și o valoare covârșitoare.

Și acum, toată natura pe care am adunat-o aproape fără nici o osteneală, zace la

Hogea și urechile măgarului

(povestire)

Acum câteva secole, în țosta împărăție turcească, trăia un hoga drept, bun și cu multă credință în Dumnezeu.

Prin munca lui cinstită și treaptă și prin credința lui în Dumnezeu făcuse multe minuni ca: vindecarea leproșilor, a oamenilor de diferite boli până și pe gângavi îi vindeca de acest defect.

Vești despre binele cel făcea s'a dus în tot imperiul și toată lumea îl cunoaștea ca om de bine și sfânt.

Diavolul, care biserici nu lădește, când a auzit ceia ce face hogaea, a alergat imediat în satul unde se afla și să vedeți cum a precedat:

In fața geamiei, era un loc viran și acolo în fiecare zi se adunau vitele și păsteau. Printre vite era și un măgar care zbierea de 5 ori pe zi; adică se cam brodea ca să zbiere, tocmai când

striga hogaea pe credincioșii a rugăciune. Hogaea nu se supăra de acest lucru și și continua așa rugăciunea zilnic.

Diavolul a făcut ca acest măgar să dispară și a luat el acest chip. Dela un timp măgarul nu mai apărea pe maidan și hogaea, care se leprinsese cu el nu-i venea să creadă că lipsește fără motiv și-a început să se îngrijească fiindu-i frică că i s'a întâmplat ceva măgarului.

Dar tocmai când se gândea mai mult la el, iată că vede măgarul apărând la ușa geamiei și că se vâra într'un urciur cu apă, rămânându-i urechile afară.

S'a căsnit hogaea să-l scoată, dar n'a putut. A doua zi când a venit credincioșii la geamie și au vrut să se spele cu apă din urciur, hogaea nu i-a lăsat arătându-le urechile măgarului.

Aceștia nu vedeau și se mirau cum hogaea vorbește în felul acesta.

In celelalte zile întâmplându-se la fel, prietenii lui l-au crezut bolnav și au chemat un doctor. Doctorul după câteva vorbe avute cu el referitor la urechile măgarului, l-a considerat nebun și

l-a dus într'o casă de sănătate. In fiecare zi venea doctorul cu urciurul și-l întreaba dacă vede urechile măgarului și răspundea că le vede.

Un prieten a lui, hoga, a auzit de pățania lui și-l știa că-i un om care-i place să spună adevărul față de ori și cine și deaceea s'a dus imediat la sanatoriu și i-a spus:

"Prietene, am venit la tine crezând că ești bolnav, dar văd că ești integru și am să vorbesc cu doctorul să-ți dea drumul".

Când a vorbit cu doctorul, i-a spus că ce fel de sănătos e hogaea, când vede mereu urechile măgarului afară din urciur, și-i spune:

"Să vezi că am să vin cu urciurul și ai vezi și Dumneata ceia ce are să spună".

Intradevăr, hogaea când a văzut urciurul a început să se îngălbenească și să strige: Val de biet măgar, că stă înghemuit în urciur și urechile i se văd afară.

Hogaea a fost pus imediat în cămașa de forță și nebun, Prietenul se uită și el bine și cu deamănuntul și fiindcă era și el bun la Dumnezeu a văzut și el urechile măgarului și atunci s'a apropiat de hoga și i-a suslat la ureche, ca să spună celui care va întreaba despre urechi, că nu vede nimic, căci astfel nu scapă de închisoare. Și într'adevăr, când a intrat doctorul și la întrebat dacă vede urechile măgarului, el a început să ia o atitudine serioasă și să-i spună că nu știe nimic de lucrul acesta și atunci doctorul l-a liberat a doua zi.

A doua zi când a trecut pe lângă urciur, iar a îngălbent și i-a venit să strige: „uite urechile măgarului“, dar a fost oprit de prieten.

Și așa a scăpat hogaea dela balamuc, minșind ca și ceilalți.

Auzită dela un turc din Dell-Orman

I. N. Tușeșteanu

GLUME

Chilipir

Proprietarul—Am fost nevoit să dau afară pe ultimul chirie; nu mi-a plătit chiria pe ultimile două luni.

Trecătorul—Negreșit, atunci îți iau eu casa. . . dacă condițiunile sunt acestea,

Rețetă rău înțeleasă.

Un doctor recomandase lipitori unui client al său.

A doua zi întâlnindu-se cu servitoarea pacientul său, o întreabă:

Ei, cum îi mai merge stăpânului tău?

Cam tot așa,—răspunse servitoarea. Trei lipitori le-a înghițit el cum le-a înghițit: mai cu vin mai cu lămâie, dar pe celelalte a trebuit să i le frig.

GLOSSA

Și toate trec în lume ca toate câte sunt ...

Și alte nasc în urmă și ele ca să treacă,

Croim eternități din clipa cea săracă

Și ne plecăm pieirii, ca frunzele la vânt.

In gândul tău sburdalnic și'n pieptul plin de avânt

O, câte năzuinți și daruri n'ai închis!

Ca mai amar să plângi pe risipiri de vis'

Căci toate trec în lume, ca toate câte sunt.

Acelaș trist miraj și acelaș gol ce înecă

Cuprinde-va pe alții tot astfel rând pe rând

Sdrobindu-le nădejdea, spre alți alergând,

Va naște alte'n urmă și ele ca să treacă,

Doar stopi de rouă suntem și totuși gându'îmbracă

Și leagă închipuirea de aripa veșniciei;

Fărămișim și pierdem puținul bucurei,

Croind eternități din clipa cea săracă.

Și'n ceasul depe urmă—ceas fără crezământ

Cu toți coborâm umili frunțile grele...

Privim atâtea visuri... ce s'au ales de ele?

Și ne plecăm pieri, ca frunzele la vânt.

Nie. Badea
Calăcichioi

"GHIMPISORI"

de Al. C. Aldea
învățător

Unui scriitor y Cluj

(Prietenul X., colaborator la câteva reviste literare din provincie mi se plânge, că deseori îi apare numele tipărit schimbat)

După cum schimbați adesea

Numele lui eminent,

N'ați putea, stimați redactori,

Să-l dotați și cu talent?

Noembrie 1931

Unei reviste literare

„Cu fiecare număr, aduce nume noi și o tehnică ireproșabilă care mângâie ochiul cu un dulce farmec.“

(O notiță critică)

Găzduind toți scriitorii

Într'un dulce farmec,

Poate te-oi decide-odată

Să apari și cu...talente!

Noembrie 1931

Redact. dela „Eroii Neamului“

(Ziar „naționalist“ din Bazargic)

De-ar ajunge-un număr din gazeta voastră

Pân'la ei, în noaptea mutelor sicrie,

A porni Eroii toți să vă sugrume,

Dându-și iar viața, pentru GRAI și GLIE!

15 Noembrie 1931

Siracova-Caliacra

Din obișnuință.

Doctorul—(căt're un bolnav care făcuse fel de fel de băi)

Trebuie să faci niște băi de soarel

Bolnavul—Calde sau reci?

REVISTA

„Pentru inima copiilor“

Socot o datorie dacă ziarul nostru poartă în paginile sale acest articol, care nu constituie o reclamă de ștose ce trebuiesc desfăcute în interesul negustorilor, ci un mijloc de a ne pune la curent cu valoarea unei reviste ce trebuie apreciată de toți, ca fiind călauza cea mai de seamă în desfășurarea activității noastre profesionale, spre un ideal al învățământului românesc.

In primăvara anului 1929 s'a constituit secția românească a „Ligii internaționale pentru educația nouă“ — iar revista „Pentru inima copiilor“, a devenit un organ acreditat al secției noastre.

Pasul modest, dar semnificativ al acestei reviste, a fost înțeles în parte de învățătorime, fiindcă în majoritatea lor n'au avut cunoștința apariției acestei reviste și deci nici de valoarea ei. A luat ființă în anul 1920, întemeiată de d-l profesor I. Nisipianu, în scopul de a informa mai întâi membrii corpului didactic asupra modului în care se practică școala activă în Italia, Germania, etc. și apoi face tranziție la modul cum trebuie să se facă învățământul primar din România.

Spre deosebire de celelalte reviste ca: „Educația“, „Ideia“, „Învățătorul“, din Cluj și toate revistele asociațiilor pe județe, revista „Pentru inima copiilor“ precedează întreaga activitate practică școlară, ce trebuie să se impună în fiecare colț de țară și este expresia vie a mișcării pedagogice experimentale din aceasta țară. Revista da la iveală diferite cugetări pedagogice din doctrina lui Kerbensteiner, Huqu Godind, Iohanes Kukule, Ganslery, Jan Duwaj și a avut cinstea să publice chiar articolele inedite de ale d-lor H. Scharleman și A. Ferriere. In colaborarea cu d-l I. Nisipianu și T. Geantă, cari subvenționează cu articole diferite suszisa revistă, nu lipsesc d-nii: S. Mehedinți, P. Negulescu, P. Drăgoescu, etc.

Acest etaj al secției noastre păstrează legătura cu centrul internațional, de unde vom extrage tot ce este util nouă; iar pe de altă parte, tot prin ea vom da noi ceia ce se expimentează și ceia ce este demn de cunoscut de streini din educația și învățământul nostru românesc.

Stăm veșnic pe altarul de sacrificiu, așa că n'ar fi o povară 120 de lei pe an din leafă, dacă bugetul comitetului școlar nu va permite să prevadă costul acestei reviste.

Cei dornici de a se împărtași din comoara pedagogică a revistei se vor adresa Ad.ției Cultura Românească, Str. Pitagora No. 18 — București.

D. Terpu

Pe margina Cercurilor culturale

Activitatea extra-scolară a învățătorului, adaptându-se multiplelor nevoi ce se ivesc dealungul anilor, a căpătat diferite forme. Una din aceste forme este și aceea a cercurilor culturale. Intemeiate și insuflite de marele Spiru Haret, ele dănuiesc până astăzi și cu toată suspiciunea și lupta uneori fățișă ce s'a dus contra lor, pe zi ce trece, ele și afirmă tot mai mult puterea și se arată mai necesare.

Sunt necesare, pentru că în marea luptă culturală ce se dă pe toate fronturile în vederea ridicării poporului nostru, cercurile culturale dețin un rol însemnat.

Se afirmă tot mai puternice, pentru că sunt alimentate și întreținute de entuziasmul și energia a patruzeci de mii de învățători cari, în aceste vremuri de mizerie cruntă nu precupețesc nici clipa odihnei ce li se cuvine în zi de sărbătoare, ci din sat în sat, în mijlocul nepăsării și întunecimii satelor, colindând ca legendarii apostoli ai Mântuitorului, imprăștie pretutindeni lumina, nădejdea, înfrățirea și pacea.

Ținta lor este dublă: Pe de o parte, se urmărește perfecționarea membrilor corpului didactic, prin lărgirea și amplificarea sferei lor de cunoștințe, iar pe de alta, ridicarea stării morale a sătenilor și îmbogățirea minții lor cu cunoștințe practice, folositoare în viața de toate zilele.

Organizarea și funcționarea acestor cercuri a fost reglementată în amănunte și s'au dat instrucțiuni detaliate privitoare la întocmirea programelor și activitatea membrilor cercului.

Dar pentru că programul unei instituții, nu este viabil decât concepându-l ca un proces de evoluție, atunci acest program este susceptibil unor anumite adnotațiuni și completări isvorite din nevoile imperioase ale vremii, sau alte nevoi locale particulare. E un adevăr axiomatic, că, atunci când un învățător enunță anumite propuneri, aceste propuneri nu pot să fie decât în slujba unui ideal, menite să aducă însă o rază în întunericul satelor noastre, dar să ceară încă un spor de muncă colegilor și chiar, poate o jertfă materială, de va fi nevoie.

Mă aștept mai dinainte la zămbetul de neîncredere ce se va ivi pe buzele tuturor și așa destul de împovărate de atâtea nevoi. Dar iarăși știind că niște simple propuneri nu sunt forțat obligatorii și încrezător în bătrânescul proverb „capul soluului nu se taie”, îndrănesc a le formula.

1) A se considera partiei-

parea la cercuri ca o datorie sacră a fiecăruia, iar lipsa nemotivată dela ședințe, să fie sancționată irevocabil.

2) În satele cari au bisericici și mai cu seamă în zilele de vară, la slujba bisericească să participe obligatoriu toți învățătorii. Predica să fie ținută de un învățător, faptul însine fiind un privilegiu inițiere și în această direcție.

3) La cercurile culturale să ia parte și preoții venind și pe această cale binelui și a păcii în ogorul atât de secetos al vieții religioase de azi. Ar adăuga un mai mare fast și prestigiu acestor adunări, iar contribuția fiecăruia s'ar întregi și completa prin celălalt.

4) În ședința intimă, pe lângă lecția practică și conferința reglementară, să se mai țină câte o conferință cu caracter literar, economic, social sau istoric. Mijloacele noastre de cultură personală sunt atât de reduse, nevoile profesionale și particulare ne răpesc atât din timpul zilei, indolența ca să nu zic nepăsarea noastră sunt atât de puternice uneroi, încât, pentru îmbogățirea și lărgirea orizontului nostru de cunoștințe, noi nu facem nici o efortare, dacă această obligație nu este cuprinsă într'un program. În final, învățătorul local să facă o dare de seamă, asupra felului cum se exercită propaganda culturală în acel sat, ce mijloace întrebuințează, care este spiritul satului, dacă este cetită biblioteca, etc.

5) În ședința publică, conferința ținută de învățătorul indicat, să fie temeinic pregătită, adecuată nivelului cultural al sătenilor și bogată în exemple concrete și referiri la cazuri cunoscute de toți. Apoi un alt învățător va face o cronică a știrilor și evenimentelor mai însemnate din lună, trăgându-se concluzii concrete, dându-se directive de viață pașnică și îndemnuri de muncă și ordine.

Producțiunile elevilor să aibă un caracter cât mai pronunțat artistic, evitându-se acele producțiuni cari cauzează plictiseală. Nu vom căuta să evidențiem forța memoriei elevilor ci întocmirea artistică a programului și interpretarea cât mai reușită a textului.

6) Procesele verbale încheiate la sfârșitul ședinței, să fie cât de poate de amănunțit redactate, cuprinzând întreaga desfășurare a zilei și partea de contribuție a fiecăruia adusă la reușita ei. Tot în acest proces verbal se va menționa nevoile particulare ale școlii locale propuneri pentru îndreptare, elementul nou pe care învățătorul local l-a adus progra-

mului și ar trebui imitat și aiurea, într'un cuvânt se va aprecia în mod integral printr'un calificativ dat de președintele cercului, felul dovedit de învățător.

7) Președintele cercului să fie însărcinat cu controlul activității culturale din cercul său, asupra căreia va dresa procese verbale lunare.

8) La sfârșitul anului școlar să se dea o serbare școlară de către toți membrii cercului, iar beneficiul realizat să alcătuească un fond al cercului.

9) Fondul cercului să fie mărit și printr'o mică cotizație lunară a membrilor cercului care se va fixa prin bună învoială.

10) La întocmirea bugetelor anuale să se aibă grijă ca să se prevadă un fond al cercurilor culturale, în afară de acel pentru transporturi.

11) Să se intervină pe lângă primării ca să contribuie și ele cu o cotă cât de minimă la mărirea acestui fond.

12) Să ia parte la cercurile culturale, toate autoritățile comunele și unde e cu putință autoritățile județene, medici, avocați, pretori, autoritățile bisericești, într'un cuvânt, toți cei ce ar putea să dea un ajutor cu vorba și cu fapta la munca uriașă întreprinsă de învățători. Să nu se boicoteze cultura tocmai de acei ce au prima datorie de a o ajuta.

13) În capitala județului să se editeze o gazetă populară, care să apară săptămânal. Această gazetă să fie a cercurilor culturale învățătoresci, a celor preotești, într'un cuvânt a propagandei culturale din județ. Va primi să colaboreze la ea toate condeele de elită ale județului, toate autoritățile, toți cei ce ar putea ca prin vorba și fapta lor să fie de folos ridicării culturale a poporului.

Ar folosi atât de mult a cest lucru, coloniștilor atât de lipsiți de o gazetă scrisă pe înțelesul lor, estină, cuprișând chestiuni locale cari îl interesează și-l cultivă.

Elementul colonist ni l-au răpit gazelele politice cari îl întunecă și-l învrăjesc. Gazeta noastră ar fi unul din mijloacele de apropiere către sufletul nostru, spre a ne înțelege și aprecia. Prestigiul și încrederea noastră ar fi ridicate în fața lor, când ar vedea că acei ce-i învață copilul să scrie și să cetească și să facă prima dată semnul crucii, tot ei îi scriu gazeta care să-l lumineze și pe el, fără vreun gând ascuns decât ridicarea lui.

Fiecare învățător va căuta să recruteze cât mai mulți abonați iar abonamentele să se adune tot de ei sau cu ocazia cercurilor culturale, spre a fi vărsate administra-

Hipnotism și voință

de Al. C. Ald

Prin răspândirea teoriei auto-sugestiei, al căreia susținător mai tardiv a fost Emile Coue se pare că știința a rezolvat definitiv problema atât de aprig discutată: dacă fenomenele de hipnotism sunt rezultatul infulenței magnetismului animal asupra sistemului nervos sau dacă nu cumva așa zisul „fluid magnetic” e o ficțiune, iar semnul hipnotic își are cauza în propria voință a celui supus experiențelor.

Veacuri de-a rândul, oameni de înaltă autoritate științifică s'au ocupat cu soluționarea acestor chestiuni interesante, ajungând chiar la desbateri academice, mai ales în Franța, unde publicul cerea explicații la minunile ce se făceau cu diferite subiecte: se vindecau boare grele, cărora medicina nu le găsisse remediu; se citea cu ochii închiși, în cărți închise, prin vârful degetelor, creștetul capului etc., se vedea la mari distanțe și prin corpuri opace și alte fapte ce apăreau ca supranaturale.

Dau mai jos o mică descriere a acestor frământări, după „Magnetisme et Hipnotisme” par le Dr. A. Culler, deuxième édition, Paris 1887, pentru a se descoperi procesul de descoperire și descoperirea unei metode admise azi în terapeutică și mai cu seamă în educație.

Mesmer, doctor în medicină dela facultatea din Viena, urmând exemplul numeroșilor confrăți dinaintea lui, își supunea clientela la tratament prin hipnotism și reușise, în majoritatea cazurilor a obține rezultatele cele mai satisfăcătoare. Faima sa se răspândise așa de mult, încât populația îl aclama și un mare număr de bolnavi alergau la el, spre a se împărtăși din minunatele binefaceri ale rețetei fără medicamente. Baza sistemului Mesmer e existența unui fluid universal, dirijabil de legi mecanice necunoscute, animal de mișcare mai mult sau mai puțin generale și complicate, comparabil cu un flux și reflux și stabilind „o influență mutuală între corpurile cerești, pământul și corpurile însuflețite.” Acest fluid inponderabil răspândit pretutindeni, susceptibil de a primi a propaga și a comunica toate impresiile, face să se simtă acțiunea sa alternativă asupra ființelor însinuându-se în substanța nervilor.

Procedul său atrase atenția medicilor contemporani și-i făcu prozele până și în sânul facultății de medicină unde se putea compta încurând, pe treizeci doctori hipnotizatori. Deslon, doctorul regent al acestei facultăți, îmbrățișă cu entuziasm doctrina sa: „O societate de adepti, sub numele de Societate de l'Harmonie, se fondă la Paris și nu întârzie de a vedea mărindu-i-se numărul membrilor”. El fu invitat să facă proba sistemului său în fața acestei facultăți, dar nu s'au înțeles a-

țiunii revistei.

Gazeta va apare sub conducerea unui comitet compus din învățători, cu un cuprins alcătuit din tot ce interesează pătura populară. La sfârșitul fiecărui an școlar, comitetul, la adunarea congresului învățătoresc județean, va face o dare de seamă asupra mersului gazetei și va prezenta spre descărcare gestiunea.

În congresele învățătoresci să se dea o deosebită atenție chestiunilor ce depind de cercurile culturale.

supra mijloacelor. Academia cerea oarecari garanții ale sincerității experiențelor proiectate. Mesmer voia să fie crezut și cuvânt. Întrucât guvernul interveni în această război, și pe trua a o răfu, însărcină societatea regelă de medicină, să facă un raport asupra megnetismului. Ei numără numeroși membri ai acestei societăți, în tre care se afla Laurent de Jussieu; li se adăugă și cinci membri ai Academiei de științe, dintre cari trei erau oameni iluștri Franklin, Lavoisier și Bailly. Fură făcute două rapoarte: unul în numele Societății regale, altul în numele Societății Academiei de științe. Iată concluziile acestor din urmă, datorit penitei lui Bailly:

Comisarii recunoscând că fluidul magnetic nu poate fi recunoscut prin nici unul din simțurile noastre: că n'arenici o acțiune, nici asupra lor, nici asupra bolnavilor cari i s'a supus asigurându-se că presiunile și pipările ocazională schimbă dar favorabile în economia animală și sdruncinării (totdeauna supărătoare în imaginație: demonstrând în fine, că imaginația fără magnetism produce convulsii și că magnetismul fără imaginație nu produce nimic, a conchies în unanimitate asupra chestiunii existenței și utilității magnetismului, că nimic nu poate exista din fluidul magnetic animal, că acel fluid fără existență este prin urmare fără utilitate, că violentele efecte ce se observă în tratamentul public aparținând stingerilor, imaginației pusă în acțiune, și aceste imitații masinală, care ne ducă fără voe la repetarea a ceea ce frapează simțurile noastre...”

Astfel fu înlăturată orice admisibilitate de adevăr în susținerile lui Mesmer; ba încă, e fu învinuit de demoralizare, mai ales la femei, căci se credea că el practică cu acestea ovscentiații.

Raportul zice „Fața se înflăcărează treptat; ochiul devine arzător, și acesta e semnul prin care natura anunță plăcerea. Se vede femeea lăsând capul în jos, ducând mâna la ochi și frunze spre a le acoperi; pudoră obișnuită veghează asupra insului ei și-i inspiră grija de a se ascunde...”. Dar aceste conchies academice nu înlătură mesmerismul, ci din contra, îl făcurea mai atrăgător și o mulțime de medici și oameni de știință renumiți, începură și continuă cu ditatele experiențe. Așa, la Lyon, Dr. Pretelet dete o nouă ehplicație fonomenelor hipnotice, atribuindu-le influenței electricității animale. Academia franceză se vazu nevoita a numi altă comisie, care în raportul său, începe prin a stabili cele patru propozițiuni următoare: (va urma)

Aceste propuneri rămân deschise discuțiilor, ele fiind posibile de modificări și adăogiri. Fiecare propunere e doară schițată, iar unele chestiuni poate nici nu le-am atins.

Din cunoștințele și experiența fiecăruia, colegii au datoria să aducă noi contribuțiuni pentru lămurirea completă a acestor propuneri. Dată fiind importanța problemei, așteptăm și alte glasuri.

Nic. Badea
Calăciokioi